

Er Danmark langt foran i den grønne omstilling?

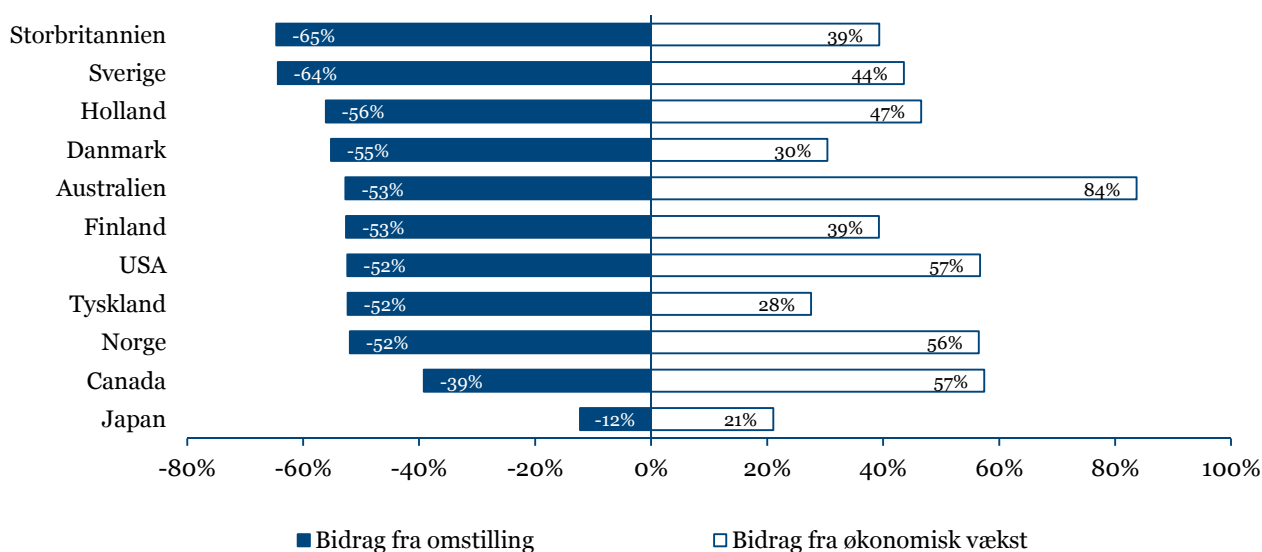
Faktaark til Klimarådets arbejdsrapport om:

Den danske klimaindsats i internationalt perspektiv

November 2015

Det lyder ofte i den danske debat, at Danmark er langt foran alle andre, når det kommer til grøn omstilling. Senest har *Climate Change Performance Index* rangeret Danmark som bedste land. Danmark er rigtigt nok det land, der har opstillet flest vindmøller i forhold til dets størrelse. Men er vi også langt foran, når man ser på reduktionen af udledningen af drivhusgasser, som er det, der i sidste ende betyder noget for klimaet?

Klimarådet har sammenlignet den danske udledningsreduktion med reduktionen i ti sammenlignelige, vestlige lande. Danmark har fra 1990 til 2012 reduceret sin drivhusgasudledning med 25 pct. Hvis man rangerer landene efter det bidrag til reduktionen, der dækker omstilling af økonomien, og dermed renser for effekten af økonomisk vækst, ligger Danmark på en fjerdeplads ud af analysens 11 lande. Bidraget fra omstilling kan tolkes som et udtryk for landenes klimaindsats.

Opdeling af den procentvise ændring i drivhusgasudledningen i bidrag, 1990-2012

Klimarådet.

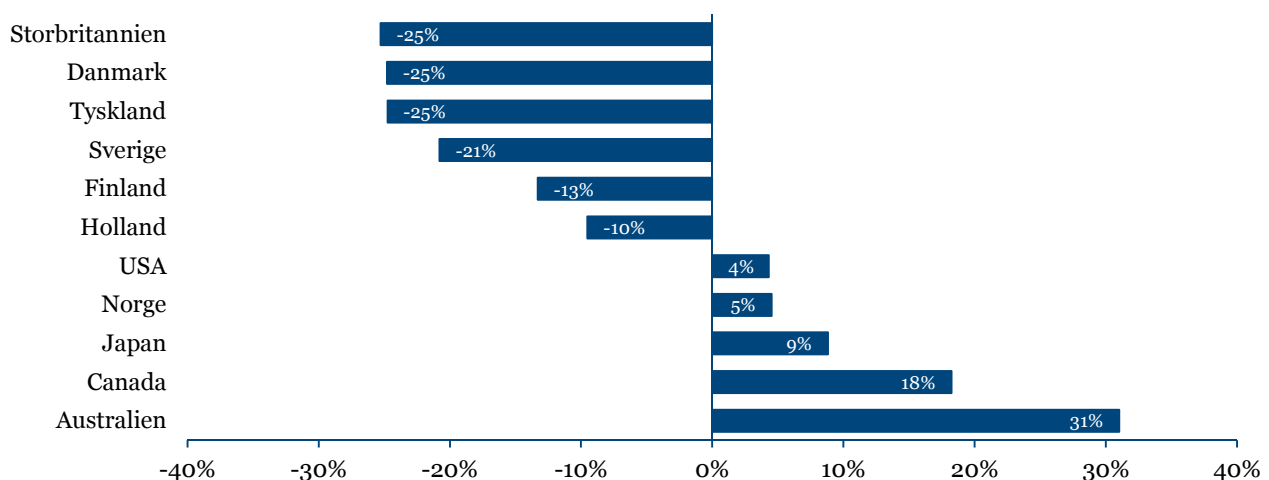
Klimarådet har sat tal på den grønne omstilling. Det er gjort ved at opdele landenes procentvise ændring i drivhusgasudledningen i to bidrag som vist i figuren ovenfor. Det første bidrag kommer fra økonomisk vækst. Når et lands bruttonationalprodukt (BNP) vokser, vil det – hvis ellers produktionsmetoder og forbrugsmønstre er uændrede – udlede mere. Det andet bidrag fanger alle de forhold, der medvirker til at reducere drivhusgasudledningen i forhold til BNP – altså forhold der gør, at vi kan producere mere uden at udlede flere drivhusgasser, eller at vi kan producere det samme og samtidigt have en mindre udledning. Dette bidrag tolker Klimarådet som et udtryk for landets omstilling af økonomien i en mere klimavenlig retning. Alle analysens lande har haft en klimavenlig omstilling, og det har betydet, at deres udledningsreduktion har været større – eller udledningsstigning mindre – end den økonomiske vækst tilsiger.

De bedste lande i analysen er Storbritannien og Sverige. Storbritannien er et af de lande, som har oplevet den største forskydning af økonomien fra industrihverv til servicehverv, særligt inden for den finansielle sektor. Det gør, at økonomien udleder mindre i forhold til sin størrelse. Derudover oplevede Storbritannien i 1990'erne det såkaldte *dash-for-gas*, hvor en stor del af landets kulfyrede kraftværker blev erstattet med gasfyrede værker, som udleder mindre CO₂. Sverige har i stor stil udfaset olie til opvarmning og i industrien og erstattet det med biomasse og varmepumper. I Danmark har vi siden 1990 reduceret vores brug af kul til fordel for vedvarende energi, men ca. 40 procent af vores el- og fjernvarmeproduktion er stadig baseret på kul.

En lav økonomisk vækst er en del af årsagen til, at Danmark har formået at reducere sin drivhusgasudledning så meget, som det har været tilfældet. Den økonomiske vækst har været mindre i Danmark end i de fleste af analysens øvrige lande. Den danske vækst i BNP har fra 1990 til 2012 været 1,5 pct. i gennemsnit om året, mens den fx i Sverige har været 2,0 pct.

Årsagen til den lave økonomiske vækst i Danmark er ikke, at Danmark har ført en ambitiøs klimapolitik, som har skadet den økonomiske udvikling. Produktivitetskommissionen har påvist, at den primære årsag er en svag dynamik og dermed en dårlig udvikling i produktiviteten i de servicehverv, der retter sig mod hjemmemarkedet.

Danmark klarer sig bedre, hvis fokus er på den faktiske reduktion af drivhusgasudledningen fra 1990 til 2012. Men andenpladsen er altså i høj grad en konsekvens af en lav økonomisk vækst. Reduktionerne er vist i figuren nedenfor. Danmark har haft den næststørste reduktion blandt analysens lande kun lige akkurat overgået af Storbritannien. Andre rige lande som fx USA, Japan, Norge og Australien har ligefrem øget deres udledning i samme periode.

Procentvis ændring i drivhusgasudledningen, 1990-2012

Klimarådet.

Danmark har gjort en betydelig indsats på klimaområdet, men Klimarådets analyse viser, at vi ikke står alene. Danmark er altså ikke en ensom udbryder på klimaområdet, men snarere del af en udbrydergruppe sammen med andre ambitiøse lande.